

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria artei universale I – preistorie și antichitate

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istoria Artei
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria artei universale I – preistorie și antichitate				Codul disciplinei	HLM1107
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. univ. dr. Molnár Kovács Zsolt				
2.3. Titularul activităților de seminar			Conf. univ. dr. Molnár Kovács Zsolt				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				40	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Posibilitate de proiectare
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Posibilitate de proiectare

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	CP1 Regăsirea informației despre trecutul istoric. CP3 Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. CP4 Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul istoriei artelor.
Competențe transversale	CT1 Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul este compus din trei părți esențiale: Arta Orientului Apropiat, Arta Greciei antice, Arta Romană și al Imperiului roman. Vrea să transmită cunoștințele esențiale legate de arta antică a acestor trei teritorii. În timp cuprinde perioada dintre apariția primelor civilizații (cca. 3000 a. Cr.) și căderea Imperiului roman de apus (476 p. Cr.). Pe lângă informațiile esențiale privind caracteristicile artei, se prezintă și caracteristicile de civilizație, dezvoltarea societății, contacte, influențe. Studenții ar trebui să-și formeze o viziune generală, să observe legătura dintre diferite fenomene, să poată comenta și aprecia aceste fenomene istorice și culturale. În cadrul predării se vor folosi hărți, pasaje din texte antice, care se referă la relația individ-artă, societate-artă, viziunea contemporanilor privind arta, precum și un bogat material ilustrativ. Anumite aspecte vor fi accentuate prin tematica seminarelor.	•
7.2 Obiectivele specifice	Pregătirea de specialiști în domeniul istoriei artei, care să poată profesa în calitate de cadre didactice sau în cercetarea de profil; dobândirea de cunoștințe fundamentale din domeniul artei antice; a limbajului de specialitate al istoriei artei și a capacității de a opera în mod corect cu acesta; cunoașterea celor mai importante metodologii de cercetare și a conceptelor moderne folosite în studiul istoriei și teoriei artei; dezvoltarea capacității studenților de a înțelege dimensiunea istorică a dezvoltării fenomenelor artistice.	•

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: concepția artei. Componente. Influențele mentalității, a economiei și a situației politice	Expunere	<i>Cuvinte cheie:</i> noțiuni de estetică, percepția antichității, noțiunea arheologia artei.
2. Arta preistorică: Creta, Micene	Expunere Proiectare	<i>Cuvinte cheie:</i> caracteristici generale, arhitectură, sculptură, pictură, cronologie.
3. Arta Orientului antic. Mesopotamia: Sumerul, Accadul, Babilonia	Expunere Proiectare	<i>Cuvinte cheie:</i> caracteristici generale, arhitectură, sculptură, pictură, cronologie.
4-5. Arta Egiptului	Expunere Proiectare	<i>Cuvinte cheie:</i> caracteristici generale, arhitectură, sculptură, pictură, cronologie.

6. Arta asiriană; Babilonul Nou; Arta persană	Expunere Proiectare	<i>Cuvinte cheie:</i> caracteristici generale, arhitectură, sculptură, pictură, cronologie.
7-10. Arta greacă	Expunere Proiectare	<i>Cuvinte cheie:</i> caracteristici generale, arhitectură, sculptură, pictură, cronologie.
11. Arta elenistică	Expunere Proiectare	<i>Cuvinte cheie:</i> caracteristici generale, arhitectură, sculptură, pictură, cronologie.
12-14. Arta romană	Expunere Proiectare	<i>Cuvinte cheie:</i> caracteristici generale, arhitectură, sculptură, pictură, cronologie.

Bibliografie

Bibliografia obligatorie:

- Castiglione László, *Hellenisztikus művészet*, Budapest, 1960
- Castiglione László, *Görög művészet*, Budapest, 1961
- Castiglione László, *Római művészet*, Budapest, 1971
- Hajnóczi J. Gyula, *Az építészet története. Ókor*, I-II. Budapest, 1991
- Kákosi László, *Az ókori Egyiptom története és kultúrája*, Budapest, 1999.
- Németh György–Ritoók Zsigmond–Sarkady János–Szilágyi János György: *Görög művelődéstörténet*. Budapest, 2006
- Petz György (szerk.), *A művészet története*, (I-IX) I-II., Budapest, 2000

Bibliografia opțională:

Apor Éva: *Persepolis*. Budapest, 1974
Boarsman, John: *Görög művészet*. Budapest, 2007
Dobrovits Aladár: *Egyiptom festészete*. Budapest, 1946
Gramatopol, M., *Artele minore în antichitate*, București, 1991
Hajnóczi J. Gyula: *Egyiptom építésze*. Budapest, 1971
Laming, A.: *Óskori barlangművészet*. Lascoux. Budapest, 1969
László Gyula: *Az ősemlék művészete*. Budapest, 1968
Molnár Albert–Németh Lajos–Voit Pál: *Művészettörténeti ABC*. Budapest, 1961
Pallotino, Massimo: *Az etruszkok*. Budapest, 1980.
Ritoók Zsigmond–Sarkady János–Szilágyi János György: *A görög kultúra aranykora*. Budapest, 1968, 1984
Soldi, Sebastiano: *Az ókori Közel-Kelet művészete*. Budapest, 2006
Spawforth, Tony: *Az ókori Görögország templomai*. Pécs, 2006
Szentkirályi Z.: *Az építészet világtörténete*, I-II. Budapest, 1980
Székely András: *Az ókori kelet művészete*. Budapest, 1983
Szilágyi János György: *A görög művészet késő és klasszikus kora*. Budapest, 1961
Szilágyi János György: *A görög művészet világa (az írott források tükrében)*. Budapest, 1962
Varga Edit: *Egyiptom művészete*. Budapest, 1958
Vitruvius: *Tíz könyv az építészetéről*. Budapest, 1988
Wesstzky Vilmos: *Előázsia művészete az ókorban*. Budapest, 1958
Wilkinson, Richard H.: *Az ókori Egyiptom templomai*. Pécs, 2006
Zádor A.–Genthon I.: *Művészettörténeti lexikon*, I–IV. Budapest, 1965

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Tematica seminarului urmează tematica cursului, ocupându-se mai detaliat cu anumite aspecte specifice, clarificând în același timp și termeni de specialitate	Problematizare și discuții pe baza studiului individual al studenților și a imaginilor proiectate	- Prezentare de către studenți și de referate asupra anumitor teme.

Bibliografie

Este cea obligatorie, respectiv opțională, cu anumite modificări pe parcurs, în funcție de accentul pus pe anumite teme (care se pot schimba), dar în acest caz se comunică studenților în timp util.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Capacitatea de a preda istoria artei antice la diferite nivele, a interpreta informațiile oferite de diferite surse, a lucra în domeniu cultural și turistic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conținutului cursului și a tematicii seminarului.	E Evaluarea cunoștințelor se va face: printr-un test grilă, lucrare scrisă pe un subiect dat, sau examen oral. Studenții vor fi anunțați din timp de modul de examinare, pentru care se va avea în vedere și dorința generală a celor interesați.	80%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă (75%)	VP	20%
10.6 Standard minim de performanță			
• Dovedirea înțelegerii a fenomenelor petrecute în diferite societăți ale lumii antice în domeniul arhitecturii și artei plastice • Participare activă (75%) la seminarii • Cunoașterea bibliografiei • Cunoașterea termenelor de specialitate			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Nu se aplică
--	--------------

Data completării:
17.03.2025

Semnătura titularului de curs
Conf. Dr. Molnár Kovács Zsolt

Semnătura titularului de seminar
Conf. Dr. Molnár Kovács Zsolt

Data avizării în departament:
...31.03.2025

Semnătura directorului de departament
Conf. univ. Nagy Róbert Miklós